

ČOAHKKINORTNET

NSR Riikkačoahkkin

1 Fápmudusat

Báikkálaš servviid čálalaš fápmudusat sáttatolbmuid hárrái galgá báikkálaš searvvi jođiheaddji leat čállán vuollái, dahje eará geas lea dakkár válđi.

Riikkačoahkkin dohkkeha fápmudusaid go riikkastivra nu evttoha, ovdal go riikkačoahkkima siehtadallamat álget. Báikkálaš searvvit dahje sáttatgottit sáhttet evttohit molsut sáttatolbmuid. Riikkačoahkkin sáhtta dievaslaš eanetloguin dohkkehít njálmmálaš ja čálalaš fápmudusaid maiddá maŋŋá go riikkačoahkkin lea álgán.

Čoahkkinjođiheaddjit galget fievrídit ja ođasmahttit listtu mii čájeha makkár sáttatolbmot leat čoahkkimis buot áiggiid.

2 Čoahkkinvejolašvuohta ja -geatnegasvuohta

Báikkálaš servviid välljejuvvon áirasiin, riikkastivrras, nuoraidlávdegotti lahtuin, SOL-stivrra lahtuin ja NSR sámediggeáirasiin lea sihke riikkačoahkkima čoahkkinvejolašvuohta- ja geatnegasvuohta. Lea geatnegasvuohta leat čoahkkinlanjain go riikkačoahkkin álgá ja go jienasteamit čađahuvvojit.

Riikkačoahkkinválljejuvvon vágálávdegottis lea čoahkkinvejolašvuohta- ja geatnegasvuohta, muhto lávdegoddi mearrida ieš gii ovddasta lávdegotti riikkačoahkkimis.

Jos olmmoš lea diedihuvvon, muhto dattege ii boađe, iige orgána, sáttatgoddi dahje báikkálaš searvi leat diedihan ahte olmmoš ii boađe, de galgá riikkastivra čálalaččat diedihit viibama dan báikkálaš searvá/ orgáni masa olmmoš gullá ja mihttet/čálistit dan riikkačoahkkinprotokollii.

Jos olmmoš orru ja muđui lea riikkačoahkkinbáikkis, muhto ii searvva čoahkimiidda, iige leat diedihan gustojeaddji viibansiva, de riikkačoahkkin sáhtta gáibidit ahte olmmoš buhtada mátk- ja orrungoluid ja/ dahje gáibidit buhtadusa báikkálaš searvvis/ orgánas masa olmmoš gullá.

3 Cealkin-, evttohan- ja jienastanvuoigatvuohta

Báikkálaš servviid sáttatolbmui lea cealkin-, evttohan- ja jienastanvuoigatvuohta buot áššiin.

Njuolgamiellahtuin lea hállanvuoigatvuohta riikkačoahkkimis.

NSR riikkastivrra lahtuin, nuoraidlávdegottis, SOL stivrras ja NSR sámediggejoavkkus lea cealkin- ja evttohanvuoigatvuohta buot áššiin, muhto ii leat jienastanvuoigatvuohta. Čoahkkinjođiheaddjit sáhttet ávžžuhit buot dáid orgánaid lahtuid oktiiheivehit cealkámušaidis vai eai šatta badjelmeare olu ságastallit. Vuoigatvuođat gustojit dalle go

olmmoš ieš lea riikkačoahkkinnlanjain. Čoahkkinjodiheddjit sáhttet, ovttasráđiid riikkačoahkkimiin, luoitit earáid maid sárdnestullui.

4 Giella

Riikkačoahkkima šiehtadallamiin sáhtta sihke sámastit ja dárustit, ja guktot gielaide dulkojuvvo. Riikkačoahkkima dokumeanttat galget millosepmosit leat sihke sámegillii ja dárogillii.

5 Riikkačoahkkima rahpan ja konstituieren

Riikkastivra jodihá riikkačoahkkima gitta dassázii go čoahkkindoaimmaheaddjit leat välljejuvvon.

Riikkačoahkkima **álggus** galgá riikkačoahkkinn dohkkehit riikkastivrra evttohuvvon áššelisttu. Riikkačoahkkinn sáhtta čuoggá 6.3 olis dábálaš eanetolguin mearridit meannudit eambo áššiid.

Riikkačoahkkindokumeanttaid mángosat galget leat gávdnamis báhpirin ja galget leat viežžanláhkái neahttsiidduin www.nsr.no.

Riikkačoahkkinn galgá dohkkehit báikkálaš servviid fápmudusaid go riikkastivra evttoha nu.

Riikkačoahkkinn galgá njuolggadusaid čuoggá 6.3 olis välljet njeallje čoahkkinjodiheddji, njeallje čoahkkinnčállii ja guoktása geat galgaba čállit vuollái protokolla. Riikkastivra galgá evttohit dáid olbmuid riikkačoahkkima álggus, ja sáttatolbmot sáhttet maid ieža buktit evttohusaid. Sii välljejuvvojit dievaslaš eanetloguin. Válljen sáhtta dáhpáhuvvat giehtaspeažžumiin.

Válljejuvvon čoahkkinjodiheddjit ja –čállit sáhttet juogadit barggu beivviid dahje áššiid mielde.

Galget maid välljejuvvot njeallje olmo geat lohket jienaid jenastemiin ja válggain. Jos lohkki ieš lea evttohas, de son guođđá lohkanbarggu ja riikkačoahkkinn vällje ođđa lohkki/ođđa lohkkiid.

6 Redakšuvdnalávdegotti ja eará lávdegottiid välljen

Riikkačoahkkinn sáhtta mearridit välljet redakšuvdnalávdegotti ja eará riikkačoahkkinnlávdegottiid mat galget ráhkkanahhti sierranas áššiid ja buktit mearrádusevttohusaid riikkačoahkkimii.

Riikkačoahkkinn mearrida redakšuvdnalávdegotti lahtuid logu ja oktiibidjama dábálaš eanetolguin, go riikkastivra ja sáttatgottit leat buktán evttohusaid. Unnimustá okta lahttu galgá leat riikkastivrras ja unnimusta okta galgá leat NSR sámediggejoavkkus, ja buoremusat vel parlamentáralaš jodihangottis. Riikkačoahkkinn vällje jodiheddji ja nubbinjodiheddji.

7 Beavdegirji

Riikkačoahkkima šiehtadallamiin čállojuvvo beavdegirji. Beavdegirji galgá leat *čálalaš mearrádusprotokolla*, mas boahtá ovdan loahpalaš mearrádus ja galle jiena oáččui. Njálmmálaš šiehtadallamiid ii galgga čállit beavdegirjái.

Rikkačoahkkima čoahkkinčállit galget čállit dahje dohkkehit beavdegirjji **olles áiggi**.

NSR čállingotti jođiheaddjis lea ovddavástádus sihkkarastit ahte riikkačoahkkinbeavdegirji čállojuvvo buori vuogi mielde, ovdamearkka dihte doarjjodettiin čoahkkin doaimmaheddjiid hálddahaslaččat.

Čoahkkinbeavdegirji galgá čálihuvvot riikkačoahkkima manimus beaivvi ja riikkačoahkkinválljejuvvon beavdegirjji vuolláičállit galgaba čállit vuollái.

Čállingotti jođiheaddji galgá čábbát čállit riikkačoahkkinbeavdegirjji nu **fargga go vejolaš** maŋŋá riikkačoahkkima. Čállingotti jođiheaddji jorgalahtá sámegillii/dárogillii ja sádde beavdegirjji vuolláičállide loahpalaš dohkkeheapmái.

Jos beavdegirjevuolláičállit eába leat vuostálastán **10 beaivvi siste**, de sáhtá beavdegirjji bidjat NSR neahttsiiduide. Jos vuostálastin boahtá, de galgá čállingotti jođiheaddji almmá ajahallama haga divvut cuiggoduvvon meattáhusa ja sáddet ođđa vešuvnna dohkkeheapmái.

Riikkačoahkkinbeavdegirjji galgá sáddet báikkálaš servviide ja NSR orgánaide almmá dárbbasmeahttun ajahallama haga. Beavdegirji sáhtá sáddejuvvot digitála hámis báikkálaš servviid e-poastačujhusaid. Beavdegirji lea almmolaš, ja almmuhuvvo neahttabáikái www.nsr.no.

8 Ságastallanáigi, replihkat ja eará

Riikkačoahkkima šiehtadallamiin galgá geavahit sárdnestuolu. Sáttatolbmot ja earát galget čájehit iežaset nummarlihppu go sihtet sátnesaji.

Čoahkkinjođiheaddjit sáhttet mearridit vuosttaš ja maŋit sáhkavuoruid ságastallanáiggi. Dábálepmosit leat ságastallanáiggit **5 (vihtta)** minuhta ja **2 (guokte)** minuhta, muhto dat sáhtá rievdat go čoahkkinjođiheaddjit nu muitalit.

Go lea sáhka stuora ja viiddis ságastallamiin, de sáhtá addit guhkes ságastallanáiggi.

Lea vejolaš vuorrosáni (replikk) sihtat. Vuorrosáni galgá sihtat maŋemus ságastalli sárdnái, ii ge ábut leat guhkit go ovtta minuhta. Ságastalli galgá beassat vástidit. Vástádus ii ábut leat guhkit go minuhta. Go sihtá vuorrosáni de galgá čájehit nummarlihppu ja vuorrosátnemearkka (geiget guokte suorpmá)

Čoahkkinjođiheaddjit sáhttet ráddjet ságastalliid logu ja dakko bokte loahpahit ságastallama. Ferte diedihit ahte vassis áiggi siste ferte sihtat sáni, jos áigu sátnesaji. Sáhtá maid ráddjet vuorrosániid logu.

Sii geat sihtet ságastallat áššelisttu, čoahkkinortnega dahje jienastanortnega birra galget beassat sárdnestullui sárdinanlisttus beroškeahtá go sii čájehit "Time Out"-mearkka sánesaji bivddedettiin. Jos sárdnideaddji sárdnidišgoahtá eará áššiid birra, de čoahkkinjođiheaddji galgá dearpalit beavdá.

Čoahkkinjođiheaddjit sáhttet gielidit olbmuid boahtimis sárdnestullui jos sii leat gárremin dahje eará láhkái eai sáhte fuolahit doaimmaset.

9 Áššemeannudeami birra

Áššiid, mat eai leat áššelisttus, sáhtta meannudit dušše dalle go riikkačoahkkin ieš dan mearrida dábálaš eanetloguin.

Riikkačoahkkin sáhtta rievdadit NSR njuolggadusaid dušše dalle go lea 2/3 eanetlohku. Listobarggu njuolggadusaid sáhtta mearridit dievaslaš eanetloguin.

Buot mearrádusevttohusaid galgá addit čálalaččat čoahkkinjođiheddjiide. Čálalaš evttohusaid galgá nummarastit buot áiggiid ja daid alde galgá jienastuvvot go ságastallamiiguin lea geargan.

Čoahkkinjođiheaddjit mearridit mo áššit galget mearriduvvot ja makkár ortnetvuoru mielde galgá jienastit evttohusaid.

Riikkačoahkkin sáhtta buktit oaiviliid jienasteami ortnetvuoru birra ja eará. Čoahkkinjođiheaddjit galget dan fal vuhtii váldit, jos sáttatolbmot vuostálastejit meannudanvuogi.

Čoahkkinjođiheaddjit sáhttet evttohit sáddet ášši riikkastivrii jos duohtagiedáhallas ii oro leamen ávkkálaš. Riikkačoahkkin mearrida sáddet áššiid riikkastivrii dábálaš eanetloguin.

10 Riikkačoahkkincealkámušat (resolušuvnnat)

Resolušuvdnaevttohusat ovdanbuktojuvvojit Riikkačoahkkima vuosttaš beaivvi. Sáttatgoddi/báikkálaš searvvit galget leat giedáhallas evttohusaid ja sáttatgotti jođiheaddji dahje báikkálaš searvvi stivrra ovddasteaddji galgá leat čállán vuollái evttohusa. Evttohusat mat eai leat vuolláičállojuvvon sáhttet hilgojuvot.

Evttohusaid galgá buktit čálalaččat, millosepmosit sámegeillii ja dárogillii. Digitála veršuvdna galgá addojuvot redakšuvdnalávdegoddái oktan čálalaš veršuvnnain. Evttohusas galget leat unnimustá guokte eavttoheaddji nama, evttohuvvon teaksta ja galgá leat eanemustá guokte siiddu guhku.

Redakšuvdnalávdegoddi nammaduvvo riikkačoahkkima **vuosttaš beaivvi** ja oažžu čoahkkinjođiheddjiin buot evttohusaid mat leat boahtán. Evttohusat nummarastojuvvojit buot áiggiid.

Redakšuvdnalávdegoddi galgá **nu johtilit go vejolaš** bidjat evttohusaid sáttatolbmuid ovdii guktot gielaide.

Redakšuvdnalávdegoddi galgá čálalaččat evttohit riikkačoahkkimii mo cealkámuševttohusat galget meannuduvvot, **manjimustá guokte diimmu** ovdal go ášši galgá meannuduvvot čoahkkinplána mielde.

Lávdegoddi sáhtta árvalit sáddet cealkámuševttohusaid riikkastivrii, hilgut dahje meannudit. Redakšuvdnalávdegoddi mearrida ieš guhtemuš lávdegoddelahttu bidjá lávdegotti evttohusa riikkačoahkkima ovdan.

Riikkačoahkkin mearrida cealkámušaid dábálaš eanetolguin.

11 Válgalávdegotti bargu

Diimmá jahkečoahkkin válljii válgalávdegotti mas leat jodiheaddji ja guokte lahtu.

Válgalávdegoddi galgá evttohit olbmuid buot válggaide maidda lea gohččojuvvon evttohit olbmuid, earret presideantaevttohasa. Riikkastivra nammada presideantaevttohasa válgajagis.

Válgalávdegoddi galgá mañimustá **idđes seammá beaivvi** go válga galgá čađahuvvot mitalit iežas mearrádusevttohusa. Evttohusas galget leat dieđut das geat leat lávdegottis, man guhká sii leat bargan, lea go evttohus ovttajienalaš, ja unnitloguevttohus jos dakkár lea. Válgalávdegoddi ii dárbbas čálalaččat ákkastallat iežas evttohusaid, muhto sáhtá searvat ságastallamiidda go riikkačoahkkin lea šiehtadallamin.

Go **válggat álget, de galgá** válgalávdegoddi buktit ovdan ja čilget evttohusaid riikkačoahkkima sárdneustuolus.

Šiehtadallamiin sáhtá válgalávdegoddi buktit ja ovddidit ođđa olbmuid, jos lávdegotti eanetlohku dasa miehtá. Lávdegoddi sáhtá čađahit njálmmálaš siehtadallamiid buot áiggiid, ii ge dárbbas čállit beavdegirji. Lea jodiheaddji ovddasvástádus bearráigeahččat ahte eanetlohku doarju evttohusaid. Lávdegotti unnitlohku sáhtá buktit ovdan iežas oainnu riikkačoahkkima sárdneustuolus.

Presideantaevttohasa nammadeamis galgá son, gean riikkastivra fápmuda, buktit ovdan NSR presideantaevttohasa. Jos ležžet unnitloguevttohusat, de galgá daid maid buktit ovdan.

Válggaid galgá čađahit NSR njuolggadusaid paragrafa 18 olis.

12 Jienastannjuolggadusat

Jienasteapmi galgá dáhpáhuvvat NSR paragrafa 18 olis. Mearradusat dáhpáhuvvet eanas háviid dábálaš eanetloguin, muhto válggaid oktavuodas galgá geavahit dievaslaš eanetlogu.

Dábálaš eanetlohku lea go leat eambo go bealli jienain. Sin jienat, geat eai jienas, eai rehkenastojuvvo mielde go jienaid lohká.

Dievaslaš eanetlohku lea go leat eambo go bealli daid jienain, geain lea jienastannjuolggadusat. Sin jienat, geat eai jienas, rehkenastojuvvojit dego livčče jienastannjuolggadusat.

Kvalifiserejuvvon eanetlohku lea go leat eambo go 2/3 jienastuvvon jienat. Sin jienat, geat eai njienas, eai rehkenastojuvvo go jienaid lohká.

Jos válljedettiin leat eambo go guokte evttohasa, iige oktage oáččo dievaslaš eanetlogu vuosttaš jienasteamis, de searvaba soai geat oáččuiga eaneamus jiena nuppi jienasteapmái. Nubbe jienasteapmi galgá leat čálalaččat, ja mearriduvvo dábálaš eanetloguin. Jos ain leat seammá ollu jienat, de galgá vuorbádit.

Váljjejuvvon lohkkiin lea ovddasvástádus lohkat govttolaš ja buori vuogi miede jienastemiin ja válggain ja mitalit lohkanbohtosiid čoahkkinjodiheaddjiide ja -čállide.

Jos válljenbohtosat leat daddjon ja áibbas čielgasat, de sáhttet čoahkkinjođiheadjit ieš lohkat.

Jienasteapmi dáhpáhuvvá eanas háviid dakko bokte ahte jietnamearkkaid čájeha. Jienasteami sáhtát čađahit čuorvuma bokte jos čoahkkinjođiheadjit nu evttohit.

Čoahkkinjođiheadjit dahje riikkačoahkkima sáttatolbmot sáhttet evttohit čálalaš jienasteami. Čálalaš jienasteapmi galgá čađahuvvot jos sáttatolmmoš dan gáibida.

Válggain galget čoahkkinlanja uvssat leat gitta, vai čoahkkinjođiheadjit ja lohkkit sáhttet diehtit galle jienastanvuoiggadis olbmo leat sajis. Dan áiggis diehttelasat eai dárbbas sii gal, geain ii leat jienastanvuoigatvuohta, guođđit čoahkkinlanja.

13 Čoahkkinortnega spiehkastat

Čoahkkinjođiheadjit sáhttet, ovttrasáđiid riikkačoahkkimiin, spiehkastit čoahkkinplánas dahje čoahkkinorgtnegis.